

Türkiye Cümhuriyeti ile Yunanistan arasında 7 - III - 1939 tarihinde Ankarada imza edilen muahedenin tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 27/XII/1939 - Sayı: 4395)

No.
3755

Kabul tarihi
20 - XII - 1939

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Yunanistan arasında, suçluların geri verilmesi ve cezaî sahada karşılıklı adlî yardım hakkında Ankarada 7 mart 1939 tarihinde imza edilen muahede tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun tatbıkına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 kânunuevvel 1939

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE YUNANİSTAN ARASINDA, SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ VE CEZAİ SAHADA KARŞILIKLI ADLİ YARDIM MUAHEDESİ

Bir taraftan,

Ekselâns Türkiye Reisiçümhuru

Diğer taraftan,

Majeste Elenler Kırallı

Suçluların geri verilmesini ve cezaî sahada karşılıklı adlî yardımı tanzim etmek maksadile bir muahede akdini arzu ettiklerinden murahhasları olarak:

Ekselâns Türkiye Reisiçümhuru,

Hariciye vekâleti Umumî kâtibi, Büyük elçi Bay Numan Menemencioglunu,

Majeste Elenler Kırallı,

Yunanistanın Ankaradaki Fevkalâde murahhas ve Orta elçisi Bay Raphael Raphael'i tayin etmişler ve anılan murahhaslar, usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Fasıl : I

Suçluların geri verilmesi

Madde — 1

Umumî hükümler

a - Yüksek Âkid Taraflar, kendi tebaaları müstesna olmak üzere, iki Taraftan birinin topraklarında bulunup diğer Tarafın hukuku âdiye mahkemelerince takib veya mahkûm edilen şahısları, talep üzerine, karşılıklı olarak birbirlerine teslim etmeği taahhüd ederler.

b - Bu taahhüd, iki Devletin kanunlarına göre, en aşağı bir sene hürriyetten mahrumiyet cezasını veya daha ağır bir cezayı icab ettiren her suçta, kezalik her iki Devletin kanunlarına gö-

re cezaı müstelzim olup talep edilen şahsın bu yüzden en aşağı altı ay hürriyetten mahrumiyet cezasına veya daha ağır bir cezaya mahkûmiyetini mucib olmuş bulunan suçlara şamildir. İade, anılan suçlara teşebbüs veya iştirak fiilleri için dahi, eğer bu teşebbüs veya iştirak İki Yüksek Âkid mevzuatına göre cezaı müstelzim iseler, aynı vecihle kabul edilecektir.

e - Cürümlerin içtimar halinde, iade ancak müşabih hallerde tatbik edilen ceza Yüksek Âkid Tarafların kanunlarına göre, en aşağı bir sene ise veya geri istenen şahıs bu fiiller için hürriyeti en aşağı altı ay selbenden bir cezaya mahkûm edilmiş ise kabul olunabilecektir.

d - Tekerrür halinde, geri istenen şahıs evvelki suç için hürriyeti en aşağı altı ay selbenden bir cezaya mahkûm edilmiş ise, yeni suç için tatbiki kabil veya tatbik edilmiş olan ceza nazarı itibare aımmaksızın, iade kabul edilebilecektir. Bununla beraber yeni suç bir kabahatten ibaret ise iade kabul edilemez.

Madde — 2

İadenin istisnaları

Aşağıdaki hallerde iade kabul edilmeyecektir:

- 1 - Sırf askerî mahiyette suçlar için.
- 2 - Betahsis matbuat suçları tâbir edilen suçlar için.
- 3 - Vergi suçları için.
- 4 - Takibi munhasıran zarar gören tarafın şikâyeti üzerine yapılabilen ve o tarafın feragat etmesile durdurulabilen suçlar için.
- 5 - Yüksek Âkid Taraflardan birinin veya diğerinin mevzuatında derpiş edilmiş olan ve cezai dava veya cezaı iskat eden bir sebep müvacehesinde bulunduğu halde; elveriş ki, iskat sebebi kendisinden iade istenilen Devletin iade talebini resmen almasından evvel hâsıl olmuş bulunsun.
- 6 - Suç, kendisinden iade talep edilen Devletin arazisi dahilinde işlenmiş veya bu suçun takibi, mezkûr Devletin kanunlarına göre, kendi adli mahkemelerine hasredilmiş ise.
- 7 - Geri istenen şahıs, kendisinden iade talep edilen memlekette aynı suçtan dolayı takib edilir veya bu şahıs o memlekette aynı suçtan dolayı dava harici görülmüş, mahkûm edilmiş veya beraat etmiş bulunursa; meğer ki işbu memleket mevzuatı yeni deliller dolayısıyla cezaî muamelâtı usuliyeye tekrar tevessül etmeğe müsaid bulunsun.
- 8 - Suç siyasi bir mahiyeti haiz ise veya siyasi bir eürmü hazırlamağa, temin etmeğe, gizlemeğe veya, aksine olarak, bunun ikamı akim bırakmağa matuf bir fiil teşkil edecek derecede işbu siyasi eürme murtabıtı ise; suçun böyle bir mahiyeti haiz olup olmadığı hususunda karar ittihazı hakkı kendisinden iade talep edilen Devlete munhasırdır.

Bununla beraber, Devlet Reisinin şahsına karşı suç ikarı halinde, bu, ister teammüden katil veya bedene veya sıhate eiddi bir teeavüz teşkil etsin, ister bu gibi einaî teşebbüslere tesaddi veya iştirak mahiyetinde olsun, iade kabul olunabilecektir.

Siyasî cürümlere irtibat ve iştiraki olan suçlar ikarı halinde, eğer fiil netice itibarile hassaten menfur bir mahiyette bulunuyor ise kezalik iade kabul olunabilecektir.

Madde — 3

İade talebi

İade talebi diploması yolile yapılacak ve bu talebe:

a) Geri istenen şahıs hakkında verilmiş olan hüküm veya ittihamname veya tevkif müzekkeresi veya aynı kuvveti haiz olan ve suç teşkil eden fiilin mahiyetini ve ağırlığını gösteren diğer her hangi bir adli varaka ile,

b) İadeyi talep eden Devletin ceza kanununun suça kabili tatbik olan ve bu suçun istilzam ettiği cezayı tesbit eden metni terfik edilecektir.

İbraz edilecek evrak, iadeyi isteyen Tarafın kanunlarının âmir bulunduğu şekilde tanzim edi-

lerek aynı Tarafın diplomatik ajanı tarafından tasdik olunacak ve bunları, kendisinden iade istenilen Tarafın dilinde veya fransızca bir terceme, iadeyi isteyen Tarafın diplomatik ajanı tarafından aslına uygunluğu musaddak olduğu halde, rabtedilecektir.

İade talebine, mümkün mertebe, geri istenen şahsın eşkâlini gösteren bir varaka ile fotoğrafisi ve hüviyetini tesbite yarıyabilen diğer bütün malûmat terfik edilecektir.

Madde — 4

Tamamlayıcı malûmat

Takibata mevzu teşkil eden suçun, işbu mukavelename ile derpiş edilen suçlara dahil olup olmadığı hususunda şüphe husulü halinde iadeyi isteyen Devletten tamamlayıcı malûmat istenilecek ve iade ancak verilen izahat bu şüpheleri bertaraf eder mahiyette görüldüğü vakit kabul edilecektir.

Madde — 5

İstenen şahsı el altında bulundurmamak için tedbirler

Üçüncü maddede derpiş edilen evrak da merbut bulunduğu halde iade talebi alınır alınmaz, talep karşısında bulunan Devlet, iade vehlei ulâda gayri kabili kabul görülmedikçe, geri istenilen şahsı el altında bulundurmamak ve kaçmasına meydan vermemek için gereken her türlü tedbirleri alacaktır.

Madde — 6

Muvakkat tevkif

Muvakkat tevkif talebi daima diplomasi yolu ile yapılacaktır. Geri istenen şahsın muvakkat tevkifi, iadeyi talep eden memleketin salâhiyettar makamı tarafından verilen hüküm veya isdar edilen müzekkerenin, kendisinden iade talep edilen memleketin alâkadar makamı tarafından görülmesi üzerine, yapılacaktır. Bununla beraber müstaceliyet halinde, tevkif, müzekkere veya kararın mevcudiyetini bildiren ve suçluya atfedilen fiilin mahiyetini ve ağırlığını gösteren alelâde posta, telgraf veya telefonla vaki ihbar üzerine de yapılabilecektir. Bu ihbar, her zaman yirmi dört saat zarfında diplomasi yolu ile ve tahriren teyid edilecektir.

Yüksek Âkid Taraflardan her birinin salâhiyettar makamları, diğer Taraf makamlarına haber verilip kendi topraklarında ele geçirilen veya polise aranılmakta olduğu kendi bülten ve sicillerinde münderiğ bulunan her bir şahsı, evvelki fıkradaderpiş edilen ihbar mevcud olmasa dahi, muvakkat tevkif edebileceklerdir.

Şurası mukarrerdir ki, muvakkat tevkif ancak şahsın aranmasını icab ettiren suç iadeyi müstelzim suçlardan ise kabildir.

İşbu maddenin bir ve ikinci fıkralarına tevfiқан muvakkat tevkifi yapan makam keyfiyeti, gecikmeksizin, tevkifi isteyen makama veya polis bülten ve sicillerinde neşredilen ihbara göre, mezkûr şahsı takib eden makama, aynı zamanda bu şahsın mevkuf tutulduğu yeri de işaret ederek bildirir.

Madde — 7

Tevkif edilen şahsın serbest bırakılması

Evvelki maddenin 4 nü fıkrasında derpiş edilen ihbarın gönderildiği tarihten itibaren 15 günlük bir müddet içinde diğer Taraf tevkif edilen kimsenin iadesi talep edileceğini bildirmezse bu kimse serbest bırakılabilecektir.

İade talebi, 3 nü maddede sayılan ve bu talebe mesned teşkil eden evrakla birlikte, evvelki maddenin birinci fıkrasında derpiş edilen muvakkat tevkif işarının gönderildiği günden itibaren

altı haftalık bir müddet içinde alınmazsa kezalik mevkuf şahıs serbest bırakılabilecektir.

Ve nihayet, dördüncü maddeye tevfikân istenilen tamamlayıcı malûmat, bu husustaki talebin yollandığı günden itibaren bir aylık bir müddet içinde, kendisinden iadesi istenilen Devlete vâsıl olmazsa mevkuf şahsın serbest bırakılmasına emir verilebilecektir. Bu müddet, muvakkat tevkiğin bütün devamı iki ay geçmemek şartıyla, müdellel talep üzerine uzatılabilecektir.

Madde — 8

İade taleplerinin teaddüdü

Bir suçlunun aynı suçtan dolayı iadesi aynı zamanda bir kaç Devlet tarafından talep edildiği takdirde tercih sırası şudur:

- a - Suçun kendi topraklarında işlenmiş olduğu Devlet,
- b - Mücerimin tabiiyetinde bulunduğu Devlet.

Müteaddid taleblere sebep olan suçlar muhtelif ise iade tercihan en ağır suçu muhakemeye salâhiyetli olan Devlete yapılır.

En ağır suç için müteaddid iade talepleri vukubulduğu takdirde tercih sırası işbu maddenin birinci fıkrasında gösterilen sıra olacaktır.

Her türlü ahvalde en ağır suçun hangisi olduğunu takdir etmek hakkı kendisinden iade talep edilen Devlete hasredilir.

İlk iade talebinin tevdi edildiği tarihten itibaren bir aylık bir müddet içinde başka hiç bir talep vuku bulmazsa, kendisinden iade talep edilen Devlet, istenen şahsı, iadeye talib olan Devlete, bu müddetin inkızasından sonra diğer iade talepleri yapılırsa bile, teslim edecektir.

Bu maddenin hükümleri Yüksek Âkidlerden biri veya diğeri tarafından diğer Devletlere karşı evvele alınmış olabılen taahhüdlere hâlel getirmez.

Madde — 9

İadenin talikı

Eğer şahıs, kendisinden iade talep edilen Devletin topraklarında iade talebini mucib olan suçtan başka bir suç için takib ediliyor veya mahkûm edilmiş bulunuyorsa, veya orada başka sebepler dolayısıyla mevkuf tutuluyorsa iade, takibat neticeleninceye veya, mahkûmiyeti halinde, suçlu cezasını tamamen çekinceye veya tecilini istihsal edinceye veyahud başka sebepler yüzünden vaki olan mevkufiyeti bitinceye kadar talik edilebilecektir.

Bu talik iade hususunda gecikmeksizin bir karar verilmesine mâni olmıyacaktır.

Madde — 10

Suçluların iadesi hakkının hududları

İade edilen şahıs, kabul edilen iade talebinin istinad ettiği suçtan gayri bir suç için iade talebi kabul olunan Devlet topraklarında ne takib, ne mahkûm ve ne de üçüncü bir memlekete teslim edilemez.

İade edilen şahıs, aneak iadeyi kabul etmiş olan Devlet muahharan muvafakat ederse, iade keyfiyetinden evvel işlenmiş diğer suçlar için takib, tecziye, veya üçüncü bir memlekete teslim olunabilecektir.

Suçluyu iade eden Devlet işbu muvafakatın, üçüncü maddede sayılan evrakı müstenidesile birlikte iade talebi için tesbit edilen şekilde istenmesini talep edebilecektir.

Madde — 11

Transit suretile iade

Transit geçilen memlekete mensub olmayan ve üçüncü bir Devlet tarafından teslim edilen bir şahsın transit suretile Türk veya Yunan topraklarından veya iki Devletin gemileriyle iadesine, siyasi bir cürüm mevzuatı olmadığına tesbit için gereken evrakta müstenid olarak diplomasî yolu ile sadece bir talep ierası üzerine müsaade edilecektir.

Transit suretile iade, masrafı iadeyi isteyen Hükûmete aid olmak üzere, kendisinden iade talep edilen Devlet memurlarının nezareti altında en seri yoldan yapılacaktır.

Fasıl : II*Cezaî sahada karşılıklı adlî yardım*

Madde — 12

Umumî hükümler

a) Yüksek Âkid Taraflar, diğer Tarafın adlî makamlarınca rüyet edilmekte olan bilûmum ceza işlerinde, bilhassa adlî evrakın tebliğine ve maznun, şahid ve vukuf ehli istimama veya diğer her türlü tahkikata mütedair istinabe varakalarının infazı suretile birbirlerine karşılıklı yardım etmeği taahhüd ederler.

b) Kendisinden talep vuku bulan Devletin, talebi yapan Tarafın talebine mevzu teşkil eden adlî varakaları tenfize, kendi mevzuatına göre, salâhiyettar olan makamları, bu varakaları mahallî kanununun âmir bulunduğu şekiller dahilinde ve icabında aynı kanunda derpiş edilen cebir tedbirlerini istimal ederek infaz edeceklerdir.

c) Kendisinden talep vuku bulan Devlet istenen hususatın tenfiz edildiğini müsbit vesikaları talebi yapan Devlete gönderecek veyahud bu hususatın infaz edilememesi sebeplerini bildirecektir.

d) Her karşılıklı adlî yardım talebi diplomasî yolu ile tevdi edilecek ve muamele görecektir.

Madde — 13

Karşılıklı adlî yardım mecburiyetinin istisnaları

Aşağıda gösterilen hallerde evvelki maddenin tazammun ettiği manada adlî yardım mecburiyeti yoktur:

a) Kendisinden talep vuku bulan Devlet, talebi hakimiyet veya emniyetini ihlâl edecek mahiyette görürse,

b) Takibatı icab ettiren fiil, kendisinden talep vuku bulan Devletin kanunlarına göre, cezayı müstelzim değilse veya aynı kanunlara göre, bu fiil siyasi, tamamen askerî, vergiye veya matbuata müteallik bir suç addedilirse.

Madde — 14

Müsadere olunan eşyanın tevdi

Âkid Devletler, üçüncü şahısların hakları mahfuz kalmak üzere, aşağıda sayılan eşyayı karşılıklı olarak birbirlerine tevdi etmeği taahhüd ederler:

1 - Cürüm olduğu iddia edilen bir filin faili tarafından işbu fiilin ikar dolayısıyla ele geçirilmiş olan para, evrak veya eşya.

2 - Maznunun üstünde yakalanan veya onun tarafından gizlenmiş veya muhafaza olunmak üzere başkasına verilmiş olan para, evrak veya eşya.

3 - Cürmün ikama hizmet etmiş olan âletler ile vesaiti sübutiye olarak muktazi veya cürüm olduğu iddia edilen fiil ile sadece münasebettar bütün evrak veya eşya.

Bahse mevzu eşya üzerinde üçüncü şahıslar hak iddia etmekte iseler, kendisinden talep vuku bulan Devlet tarafından mezkûr eşyanın tevdi bunların tekrar iadeleri şartına bağlanabilir.

Madde — 15

Mahkûmiyet kararlarının tebliği

Yüksek Âkid Tarafflar, kendilerinden birinin mahkemelerince diğer Taraf tebaası hakkında verilmiş katıyet kesbeden ve mahkûmiyetin vaki olduğu Devletin mevzuatı mucibince adli sicillere kaydedilmesi lâzmgelen mahkûmiyet kararlarından birbirlerine karşılıklı malûmat vermeği taahhüd ederler.

Bu suretle tevdi edilecek olan vesikada mahkûmun medenî ahvali, kararı veren mahkeme, suç, mahkûmiyet tarihi ve hükmedilen ceza zikredilecektir.

Madde — 16

Karşılıklı adli yardım masrafları

İşbu muahede hükümlerine göre talebin tedkik edilmesi ve karşılıklı adli yardım gösterilmesi münasebetile, kendisinden talep vukubulan Devletin makamları tarafından yapılacak masraflar bu Devlet tarafından deruhde edilecektir. Ancak mezkûr masrafların, bunları deruhde etmeğe mecbur olan şahıs tarafından ödenmesi için kendisinden talep vuku bulan Taraf işbu masarifi yekûnunu talebi yapan Devlete bildirecektir.

Vukuf ehli raporu ve transit suretile iade sebeplerinden tevellüd edecek masraflar talebi yapan Devlete aiddir.

Madde — 17

Tercümeler ve tasdikler

Muahede hükümlerine göre ibraz edilecek vesikalar talebi yapan Devletin dilinde ve bu Devlet kanunlarının âmîr bulunduğu şekilde tanzim edilecek ve bunlara kendisinden talep vuku bulan Devletin dilinde veya fransızca birer tercüme, ashına uygunlukları talebi yapan Devletin diplomatik ajanı tarafından musaddak olduğu halde, terfih edilecektir.

Madde — 18

Hukuku şahsiye davalarının hak ve selâhiyetleri

Âkid Devletlerden birinin tebaası veya bizzat bu Devlet, diğer Âkid Devlet nezdinde cereyan eden cezaî bir davaya hukuku şahsiye davacısı olarak dahil bulunurlarsa mezkûr Devlet bunları kanunlarının kendi tebaasına tanıdığı bütün hak ve selâhiyetleri bahşedecektir.

Madde — 19

Nihaî hükümler

İşbu muahede tasdik edilecek ve mümkün olan en kısa müddet zarfında yapılacak tasdikname teatisinden bir ay sonra meriyete girecektir. Muahede, Yüksek Âkid Taraflardan birinin fesih

arzusunda olduğunu diğer Tarafa bir sene evvelinden bildirmedığı müddetçe meri kalacaktır.

Mealini tasdik etmek üzere, iki Tarafın murahhasları işbu Muahedeye imzalarını ve mühürlerini koymuşlardır.

Yedi mart bin dokuz yüz otuz dokuz tarihinde Ankarada iki nüsha olarak yapılmıştır.

N. Menemencioğlu

R. Raphael

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>21 - XII - 1939 ve 1/243</i>
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>22 - XII - 1939 ve 4/1654</i>
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabırların cild ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cild Sayfa</i>
	:	<i>5 38</i>
	:	<i>7 46,63,82,83,83,100;103</i>